

OKRESNÁ PROKURATÚRA ŽIAR NAD HRONOM
J. Hollého 1, 965 01 Žiar nad Hronom

Číslo: 1 Pv 333/23/6613-24
EEČ: 2-52-220-2025

Žiar nad Hronom 18.03.2025

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: neoprávnený zásah do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru podľa § 218 odsek 1, odsek 3 písmeno a Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: , 966 81 Žarnovica, Slovensko

adresa na doručovanie písomností: XXXXX, Slovensko

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: neoprávnený zásah do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru podľa § 218 odsek 1, odsek 3 písmeno a Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

účastníctvo: bez účastníctva

na tom skutkovom základe, že:

od presnejšie nezisteného dňa mesiaca august 2022 bez dovolenia a súhlasu majiteľky XXXXX (r.n. 1967), sa neoprávnene nasťahoval do pivničných priestorov - letnej kuchynky rodinného domu č. XXXXX v obci XXXXX, okr. Žarnovica, kde zotrval, býval, spotrebovával elektrickú energiu a prespával aj napriek opakovaným výzvam majiteľky, že si neželá, aby tam býval a aby sa odsťahoval preč, až do začiatku mesiaca jún 2023,

lebo je dostatočne odôvodnený záver, že tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Vyšetrovateľ odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ Žiar nad Hronom (ďalej len „vyšetrovateľ“) uznesením pod ČVS:ORP-351/1-VYS-ZH-2023 zo dňa 27.10.2023 podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie XXXXX, nar. XXXXX, za prečin neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ust. § 138 písm. b) Trestného zákona na tom skutkovom základe, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

Po vykonaní všetkých potrebných úkonov za účelom objasnenia skutkového stavu veci, vyšetrovateľ v rámci prípravného konania predložil spisový materiál prokurátorovi s návrhom na zastavenie trestného stíhania podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, ktorý aj náležite odôvodnil.

Preskúmaním obsahu vyšetrovacieho spisu a následným posúdením dôvodnosti navrhovaného postupu v merite veci som dospel k záveru, že vyšetrovanie bolo vykonané v súlade so zákonom a v rozsahu potrebnom na rozhodnutie, pričom v predmetnej veci sú dané dôvody na postup podľa ustanovenia § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, teda zastavenie trestného stíhania obvineného pre skutok uvedený vo výrokovvej časti je vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania plne opodstatnené.

V prípravnom konaní boli vrátane obvineného XXXXX vypočutí v procesnom postavení svedka XXXXX (poškodená), XXXXX a XXXXX. Ďalej boli do vyšetrovacieho spisu zabezpečené na vec sa vzťahujúce listinné dôkazy a ďalšie podklady.

Poškodená XXXXX v podanom trestnom oznámení a tiež do zápisnice o výsluchu svedka uviedla, že je výlučnou vlastníčkou rodinného domu č. XXXXX v obci XXXXX na základe dedičského konania po jej otcovi, kde žije spolu so svojim synom XXXXX. Niekedy v mesiaci august 2022 k nim prišiel XXXXX ml. a hoci ho dlho nevidela, hneď ho spoznala. On im jednoducho oznámil, že tam zostane bývať, lebo tam býval aj jeho otec. Ona mu povedala, že bolo dedičské konanie a dom je celý jej, tak ho posielala preč, na čo uviedol, že nemá kam ísť a našťahoval sa do pivnice, kde pred tým býval jeho otec. Postupne si tam doniesol viaceré svoje veci, varil si tam a kúril, teda spotrebovával elektrickú energiu bez toho, aby za to platil a neplatil ani žiadny nájom. Hoci ho pravidelne vyzývala, aby išiel preč, takto tam zotrval niekoľko mesiacov, obmedzoval ich tým a odišiel až v júni 2023. Týmto konaním jej spôsobil škodu niekoľko tisíc eur, pričom ak jej sumu uhradí, je ochotná stiahnuť trestné oznámenie a nebude voči nemu žiadať vyvodenie dôsledkov.

Svedkovia XXXXX (syn poškodenej) a XXXXX verziu poškodenej v podstate dosvedčili v tom, že XXXXX sa našťahoval do predmetnej nehnuteľnosti, pričom viac krát bol poškodenou vyzývaný, aby dom, resp. pivnicu opustil. K dedičskému konaniu, na podklade ktorého poškodená nadobudla predmetnú nehnuteľnosť sa ani jeden z nich vyjadriť nevedel.

Obvinený XXXXX vo výpovedi uviedol, že vyrastal v detských domovoch, pričom v tom období chodil na prázdniny na adresu XXXXX č. XXXXX k svojmu

nebohému starému otcovi, kde býval aj jeho nebohý otec. On sám v tomto dome nikdy nemal trvalý, ani prechodný pobyt. Keď ho v r. 2022 prepustili z výkonu trestu, išiel do XXXXX do tohto domu, čo bolo jediné miesto, kde mal podľa neho nejaké zázemie. Keď prišiel, vedel, že jeho otec už zomrel, ale nevedel, že zomreli už aj jeho starí rodičia, ktorí daný dom vlastnili. Toto mu oznámila teta XXXXX, tiež nevedel, že prebehlo nejaké dedičské konanie a že celý dom patrí už jeho tete. Bol v tom, že aj on má po svojom nebohom otcovi nejaký dedičský podiel na dome a teda aj nejaké právo dom užívať. Po príchode sa s tetou dohodli, že tam bude bývať a bude platiť mesačný nájom a pomáhať im, hoci na presnej sume sa nedohodli. Nasťahoval sa teda tam, kde býval jeho otec, do letnej kuchynky v pivničných priestoroch, spočiatku bolo všetko v poriadku, avšak koncom roka 2022 sa zhoršil zdravotný stav jeho tety aj bratranca, on sám už nemal brigády a teda ani príjem a tak medzi nimi pribúdali hádky. Vyústilo to do toho, že na neho zavolali políciu, na čo niekedy v júni sa z domu odsťahoval. Jeho obhajca začal vybavovať napadnutie dedičského konania, avšak nevie, ako to dopadlo, nakoľko obhajca medzičasom ukončil činnosť advokáta.

Do vyšetrovacieho spisu boli o.i. zabezpečené viaceré písomnosti, najmä z dedičského konania vedeného Okresným súdom Žiar nad Hronom pod sp. zn. 22D/78/2017 – súdny komisár (notár) viedol konanie pod sp. zn. Dnot 137/2017. Z uvedených listín plynie, že poručiteľ XXXXX, nar. XXXXX, zomr. 10.07.2017, zanechal v podstate jediný majetok a to rodinný dom súp. č. XXXXX, zapísaný na LV č. XXXXX pre katastrálne územie XXXXX. Ako do úvahy prichádzajúci dedičia vystupovali XXXXX (dcéra), XXXXX (dcéra) a XXXXX (manželka), pričom dedičské konanie bolo ukončené schválením dohody dedičov o vysporiadaní dedičstva tak, že predmetnú nehnuteľnosť prevezme dedič XXXXX voči ustupujúcim dedičom bezodplatne s právom doživotného bývania manželky poručiteľa. Poručiteľ pritom zanechal závet – spísaný do notárskej zápisnice notárom JUDr. Ľubicou Dvončovou dňa 10.08.2016, kde všetok svoj majetok zanechal dcére XXXXX a ako náhradného dediča určil jej syna XXXXX. Žiadna listina o vydedení nebola potvrdená. Ďalej bolo zistené, že notárka XXXXX pod sp. zn. 2D/512016, Dnot 92/2016 viedla dedičské konanie po poručiteľovi XXXXX, nar. XXXXX, zomr. 22.05.2016; predbežného vyšetrenia sa zúčastnila XXXXX (sestra poručiteľa), ktorá uviedla, že brat (poručiteľ) mal syna, ale nevie o ňom uviesť nič. Do tohto konania však bola prihlásená pohľadávka Detského domova Istebné a to pre zameškané výživné. Predmetné dedičské konanie bolo zastavené pre nemajetnosť poručiteľa.

Podľa § 218 ods. 1 Trestného zákona sa prečinu neoprávneného zásahu do práva k domu, bytu alebo k nebytovému priestoru dopustí ten, kto protiprávne obsadí alebo užíva dom alebo byt iného alebo kto oprávnenej osobe v užívaní domu alebo bytu neoprávnene bráni.

Podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona, nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

V zmysle vyššie uvedenej skutkovej podstaty sa protiprávnym obsadením rozumie akékoľvek vniknutie alebo zotrvanie v dome alebo byte iného bez právneho dôvodu, čo znamená faktické vylúčenie vlastníka, príp. inej oprávnenej osoby z výkonu jeho práv na byt alebo dom. Obsadením sa pritom rozumie dlhší stav, hoci

aj prechodný, teda nie iba vojdienie do domu alebo bytu za účelom jednorazového prenocovania. Protiprávne môže byť obsadený, resp. užívaný celý byt alebo do, ale aj ich časť. Zo subjektívnej stránky sa vyžaduje úmyselné zavinenie.

Z vykonaného dokazovania vyplýva dostatočne odôvodnený záver (podozrenie), že skutok sa stal, vykazuje zákonné - formálne znaky stíhaného prečinu a tohto sa dopustil práve XXXXX, teda postup, ktorým mu bolo vznesené obvinenie, bol v danom štádiu konania plne odôvodnený, keďže bolo preukázané, že jeho konaním bol dotknutý záujem jednotlivca, keď po nie krátku dobu došlo k obmedzeniu poškodenej vo výkone jej práv spojených s vlastníctvom domu. Sám obvinený pritom spáchanie skutku ako takého nepopieral a doznal (t.j. pobývanie u poškodenej), hoci nesúhlasil s protiprávnosťou svojho konania s tvrdením, že má na predmetný dom nejaký nárok. Ako vyplýva z výpisu z listu vlastníctva, majiteľom predmetného domu je výlučne poškodená XXXXX. Ak sa obvinený domnieval, že môže predmetný dom, či jeho časť užívať odvolávajúc sa na jeho dedičské práva (čo v danom momente nemal nijakým spôsobom potvrdené), bezpochyby tak činil z neznalosti alebo mylnom výklade právnych noriem, teda išlo o právny omyl, ktorý ale samozrejme neospravedľuje. Preto je možné zhodnotiť, že jeho konanie – keď napriek výzve na opustenie domu toto nerešpektoval a jeho časť naďalej užíval – po formálnej stránke naplňa znaky skutkovej podstaty posudzovaného trestného činu (prečinu) v zmysle § 218 Trestného zákona.

V tejto súvislosti však poukazujem na tzv. materiálny korektív (v ust. § 10 ods. 2 Trestného zákona terminologicky označený ako “závažnosť činu”), v zmysle ktorého nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná. Tento inštitút trestného práva vyžaduje nielen naplnenie formálnych znakov určitej skutkovej podstaty prečinu, ale aj to, aby bola naplnená určitá závažnosť spáchaného prečinu. Závažnosť prečinu je pritom založená na takmer zhodných podmienkach, za akých sa posudzovala trestnosť činu s ohľadom na stupeň nebezpečnosti činu pre spoločnosť za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy, pričom dôležité je posudzovať aj okolnosti, za akých ku skutku došlo.

S poukazom na vyššie uvedené a vzhľadom na okolnosti daného prípadu mám za to, že práve aplikácia materiálneho korektívu na daný prípad je viac než na mieste. Ide totiž o celkový kontext toho, za akých okolností ku skutku došlo, vrátane čo tomu predchádzalo, najmä poukazujúc na dedičské konanie vedené po poručiťel'ovi XXXXX, nar. XXXXX, zomr. 10.07.2017 (starý otec obvineného), ktorého predmetom bol predmetný dom. V zmysle ust. § 473 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, *v prvej (dedičskej) skupine dedia poručiťel'ove deti a manžel, každý z nich rovnakým dielom. Ak nededí niektoré dieťa, nadobúdajú jeho dedičský podiel rovnakým dielom jeho deti. Ak nededia ani tieto deti alebo niektoré z nich, dedia rovnakým dielom ich potomci.* Keďže syn menovaného XXXXX, nar. XXXXX (otec obvineného) zomrel ešte pred dedičským konaním, v zmysle uvedeného ustanovenia na jeho miesto mal nastúpiť jeho syn (obvinený). Napriek tomu, že poručiťel' zanechal závet, ktorým celý svoj majetok zanechal dcére XXXXX, poukazujem však na ust. § 479 Občianskeho zákonníka, ktorý voľnosť pri robení závetu obmedzuje a to v záujme ochrany neopomenuteľných dedičov (deti, vnuci, pravnuci poručiťel'a). Podľa platnej právnej úpravy je závet v tej časti, ktorá odporuje právu neopomenuteľných dedičov na ich dedičský podiel, neplatný. Pokiaľ XXXXX

uvádzala, že o synovi svojho brata nič nevedela, mala však možnosť dozvedieť sa o ňom v dedičskom konaní po svojom bratovi, ktorého sa zúčastnila, keďže ako už bolo vyššie uvedené, do tohto konania bola prihlásená pohľadávka Detského domova Istebné a to pre zameškané výživné. Je potrebné zároveň dodať, že – pokiaľ tak konajúci notár neučinil, mohol tiež vyvinúť väčšiu snahu za účelom identifikácie tohto dediča, ktorého zistenie vzhľadom na jeho kompetencie je úplne bezproblémová. S poukazom na uvedené tak obvineného možno považovať za dediča, ktorý podľa dostupných informácií mal vystupovať v predmetnom dedičskom konaní a ktorý zjavne mal na podiel z prejednávaneho dedičstva, t.j. predmetného domu určitý nárok. V posudzovanej veci tak ide o dôležitú okolnosť práve aj z pohľadu vyhodnotenia motívu konania obvineného. Napokon poukazujem tiež na vyjadrenie samotnej poškodenej, ktorá v rámci svojej výpovede pred vyšetrovateľom na otázku obhajcu, či je ochotná obvinenému vydať jeho zákonný podiel, odpovedala „áno, dohodneme sa“.

Na záver uvádzam – tak, ako bolo už vyššie uvedené – že hoci obvinený XXXXX svojim konaním formálne naplnil znaky skutkovej podstaty daného trestného činu, postupom s uplatnením materiálneho korektívu je možné prispieť k zmiernemu urovneniu sporných momentov medzi ním a poškodenou, ktoré by sa trvaním na striktnom uplatňovaní trestnej zodpovednosti celkom určite len prehĺbili. Aj toto je o.i. dôvod, pre ktorý podľa môjho názoru stíhaný skutok po materiálnej stránke nevykazuje potrebný, zákonom predpokladaný stupeň závažnosti pre spoločnosť.

Podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je tento skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností som rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Martin Kováč
prokurátor